

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Pavel Calábek, *Dopisy svatého Kolombána: překlad a systematický výklad,*

Praha 2008. 99, II s.

Cíl práce formuloval autor dosti precizně: ve světle dějinné a obsahové prezentace Kolombánovy korespondence a jejího překladu chtěl nahlédnout do sporů, které vznikly, když se irské křesťanské tradice setkaly prostřednictvím misionářů s tradicemi kontinentálními.

Struktura práce je vcelku promyšlená, přehledná a tématu i povaze textu přiměřená. Chybí uvedení do základní literatury, jež byla dosud tématu věnována, mj. též do případných existujících českých překladů Kolombánových spisů resp. spisů vzniklých v jeho okruhu. Vhodné by bylo i zařazení celistvého přehledu Kolombánových děl, aby tak dopisy našly v jejich kontextu své místo. Kapitola „Použitá literatura“ by měla rozlišovat prameny a sekundární studie. Kapitola 4.3 „Kolombán a irské mnišství“ by měla být integrální součástí kap. 2 „Životopis sv. Kolombána“, kam tématicky patří a kde citelně chybí, zatímco v kap. 4 „Vybraná témata z Kolombánových listů“ působí nemístně.

Gramatika, stylistika a ortografie je pouze uspokojivá, autor se bohužel dopustil různých pochybení, která by byl mohl odstranit při důkladnější korektuře. Pozornost měl věnovat i adjektivům obsahujícím soudy (srov. např. na s. 5: tradice „zcela odlišné od kontinentálních“, „obhajobě zastaralých irských tradic“).

K první části:

K podstatným nedostatkům náleží skutečnost, že autor sice uvedl práce, které přímo citoval, avšak nezminil v přehledu základní zdroje, z nichž vycházel. Nelze se tak in loco dozvědět, oč se opíral, když líčil životopis sv. Kolombána, problematiku datace Velikonoc či Tří kapitol atd.

Srozumitelnost textu ztěžuje střídání historického praesens a času minulého.

Autor místy předpokládá fakta, která by měl předkládat, zatímco na jiných místech zachází do zbytečných podrobností. Tyto nedostatky je třeba pochopitelně přičítat nezkušenosti.

Historické události, na jejichž pozadí se Kolombánův život odehrál, nejsou vylíčeny tak podrobně, aby si o nich bylo možno utvořit celistvější představu. Životní zvyklosti klášterních komunit, Kolombánova založení a řehole jsou – nesprávně – vyčleněny do kap. 4.3.

V prezentaci Kolumbánova života autor těžko hledá cestu mezi legendistickou předlohou a moderní historiografií – např. tam, kde vysvětluje příčinné souvislosti pomocí zázraků. V tomto bodě jde ovšem o reálný problém křesťanského dějepiscectví.

V pojednání o Třech kapitolách by bylo bývalo třeba hned na počátku obsažněji charakterizovat teologickou problematiku, o níž se jedná, aby tak byly historické okolnosti pochopitelnější.

K druhé části:

Fakt, že autor připojil k úvodní studii (s. 6–45) jako rovnocennou součást své práce překlad šesti Kolumbánových dopisů (s. 46–92, paralelně s latinským originálem), je třeba hodnotit velmi kladně. V tomto bodě je totiž původní a jeho úsilí by mohlo být pro českou teologii skutečně přínosné.

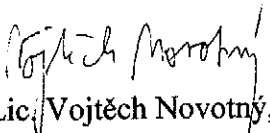
Překlad z latiny – snad s přihlédnutím k nějaké edici v živém jazyce? – nelze dle autora „pokládat za profesionální a neměnnou verzi“, mj. proto, že „překlad přizpůsobil spíše smyslu než doslovnosti, který [sic!: která] je mnohdy na úkor porozumění“ (s. 5). To je v translaci opravdu patrné.

Po úpravách v konzultaci s odborníky (!) by měl být překlad dopisů nicméně vydán – autor k tomu položil dobrý základ.

Úhrnem:

Studie splňuje nároky, jež jsou na diplomové práce kladeny. Klasifikaci nutno stanovit po obhajobě.

Praha, 31. prosince 2008

PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.